

AVGVSTINO CVSANO

S. R. E. PRESBYTERO CARD.

AMPLISSIMO

CAESAR BARONIVS

FELICITATEM.

FXIGIT officium, quod æquitas imperat, atque in primis ratio persuadet, Cardinalis amplissime, vt Annales nostri tandem, licet sero, de acceptis beneficiis gratias relaturi, te conueniant, quos adhuc in cunabulis positos beneuolentia fouisti, munificentiaque lactasti. Cum enim magno Dei consilio negotia illa domestica te quietis amantem, vel inuitum, Romam pertraxerint; quamuis paterent tibi, si uouisses, perampla ad habitandum palatia; tu tamen Augustine, Hieronymi gloriae æmulus, illis omnino spretis, ad Bethlehem diuertisti, ad nostras inquam sub titulo Deiparæ Virginis humiles ædes: ubi biennio commoratus, cum primum oculos in meas lucubrationes adhuc plane informes & rudes coniecisti, illarum amore captus, ad eas excolendas, & ocyus absoluendas, opem sedulo contulisti. Liceat mihi, quod in angulo gestum est, prædicare, auctoritate Domini, super te cta: nec non de te illud Apostoli magnum gloriae præconium usurpare: Nullus mihi communicauit in ratione dati & accepti, nisi tu solus.

*Matth. 10.
Luc. 12.
Philip. 4.*

Atqui quamuis magna sint hæc, & qualibet gratiarum actione maiora uideri possint, minima tamen apparent, si conferantur cum uberrimo illo ceterarum uirtutum tuarum promptuario, tunc nobis mille actibus patefacto, cum ex eis quid seniores in te mirarentur, imitarenturque iuniores, copiosissime inuenirent: quippe cum te ipsum in omnibus exhiberes absolutissimum uirtutum exemplar, nec illud quidem recens efformatum, sed longiore usu iam ante probatum: Cuius cum natura ipsa rerum magistra, prima quædam lineamenta duxisset probitatis, eaque adeo nota, ut te domo primo egredientem cum adolescentulum suscepissent florantissimæ Italiae Academiae iuris prudentia imbuendum; admirantibus ferme omnibus præ miraculo, seniore te ipsum magistrumque morum inuenerint: accedens insuper præcellens manus artificis Caroli Borromæi Cardinalis S. Præxedis, patriæ tuæ Archiepiscopi dignæ memoriæ, numeris omnibus absolutum reddidit.

Ita quidem in te olim a pueritia summus ille rerum opifex Deus Optimus Maximus statuendæ in Templo sancto suo ingentis columnæ iecit fundamenta uirtutum; magnamque desuper molem erigens, cunctantem te, detrectantemque, nec nisi spiritali obsequentem imperio, ad amplissimorum magistratuum uocauit honestissimam functionem, atque demum elegit S. R. E. Diaconum Cardinalem, auxitque presbyteratu. Quo tanto dignatus honore, quamuis intus ob præstantem illam animi tui humilitatem sub purpura duplo palleas, foris tamen præ oculis omnium maxima resplendes claritudine, atque illa quidem non tam ex dignitatis splendore, quam ex uirtutum radijs longe lateque fulgentibus comparata. Quo nomine cum boni omnes Deo se plurimum debere fateantur, quod
in tan-

in tanta sæculi huius prauorum morum offusa caligine, latentem lucernam sub modio, extulit super candelabrum lucentem omnibus: ego in primis, qui eo amplius tam magno bono fruor, quo diuturna consuetudine tibi propius accedo, Deo me magis deinctum esse profiteor; tibi que cum ob virtutum præclara merita, tum ob collata tua in me plurima beneficia obstrictum quàm maxime.

Quorum gratia, cum tomi huius oblatio, leuissima compensatio videatur: finge tibi, quot in eo sunt chartæ, quot versus, dictiones, syllabæ, litteræ, ac denique apices, tot esse ora clamantia, iugiterque dicentia: Gratias tibi referimus immortales, cuius munere coaluimus, vt e latebris in apertam lucem progredieremur. Nec nos modo id ipsum ingenue profiteri æquum fuerit, sed & vniuersam Oratorij Congregationem, matrem nostram: cui per te, nimirum opera tua, pio sane ac saluberrimo consilio, te inquam promotore, te auctore, incomparabilis thesaurus ille obuenit, sanctorum videlicet martyrum Papiæ & Mauri corporum pignus duplex a Sixto V. Pontifice Maximo ad æternam rei memoriam ipsi dono datum. Quamobrem quantum præclara ista tam sinceri tamque eximij tui erga nos amoris monumenta excreuerint, tantumdem nostræ in te obseruantia debitaque gratitudinis subinde augebitur cumulus; & tanta demum vtrunque fiet accessio, quantam venturorum deinceps sæculorum nulla vniquam delere possit obliuio. Vale.

